

Wanda Bobrowska-Nowak

Dr Renata Zielińska : 1929-1993

Chowanna 2, 96-98

1994

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 1994	R. XXXVI (XLVII)	T. 2	s. 96–98
------------	--	---------------	---------------------	------	----------

Dr Renata Zielińska 1929—1993

W dniu 2 października 1993 roku po rozpoczęciu roku akademickiego w Uniwersytecie Śląskim odeszła od nas dr Renata Zielińska. Śmierć nastąpiła nagle, niemal w przededniu rozpoczęcia przez naszą zasłużoną Koleżankę zajęć dydaktycznych ze studentami kierunku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.

Dr nauk hum. Renata Zielińska znana była dobrze w kręgach nauczycieli, studentów zainteresowanych problematyką pedagogiki wczesnoszkolnej oraz czytelników Jej prac naukowych. Dziś warto przypomnieć przebieg Jej pracowitego życia i wieloletniej działalności oddanej polskiej szkole, nauczycielom, dzieciom.

Renata Zielińska urodziła się w Gnieźnie dnia 30 kwietnia 1929 roku. Jej rodzina przeniosła się na Śląsk i zamieszkała w Katowicach–Piotrowicach, gdzie Renata kontynuowała rozpoczętą poprzednio naukę w miejscowej szkole podstawowej. Po wybuchu II wojny światowej w szkole wprowadzono nauczanie w języku niemieckim. Po otrzymaniu świadectwa ukończenia szkoły w 1943 roku jako córka Polaka została skierowana do przymusowej pracy fizycznej. Po zakończeniu działań wojennych podjęła naukę w Państwowym Liceum im. Marii Konopnickiej w Katowicach, którą niebawem musiała ponownie przerwać. Po tragicznej śmierci Ojca rozpoczęła pracę zarobkową,

aby utrzymać chorą matkę oraz umożliwić studia starszemu bratu. Równocześnie uczęszczała na kursy wieczorowe w Liceum dla Pracujących. Pracowała w różnego typu przedsiębiorstwach przemysłowych, redakcjach czasopism i gazet. W 1951 roku uzyskała świadectwo dojrzałości. Studia odbyła na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując w 1958 roku tytuł magistra pedagogiki. W rozprawie *Dyskusja na temat wychowania naturalnego w Polsce w XVIII wieku* dała wyraz swoim zainteresowaniom historyczną i współczesną problematyką pedagogiki wczesnoszkolnej.

Po ukończeniu studiów rozpoczęła pracę nauczycielską w szkole podstawowej w Warszawie, po czym już po roku z powodów rodzinnych powróciła na Śląsk. Uczyla języka polskiego i historii w różnego typu szkołach. Pracowała w szkołach podstawowych, w szkole średniej (Ruda Śląska), w studium nauczycielskim (w Gliwicach i w Cieszynie). Wykładała przedmioty pedagogiczne i kierowała praktykami studentów. Nie przerywając pracy, podjęła studia doktoranckie w WSP w Katowicach w latach 1963–1967. W tym czasie opracowała projekt organizacji nauczania i wychowania dziecka w klasie pierwszej szkoły podstawowej. Przyjęte założenia teoretyczne sprawdziła w szerokich działaniach praktycznych w drodze eksperymentu w szkołach podstawowych w Katowicach. W trakcie badań wykorzystano opracowany samodzielnie podręcznik, oparty na materiale kartkowym. Ten nowatorski *Model pracy w klasie pierwszej* z uwagi na istotne walory wychowawcze, dydaktyczne, a także terapeutyczne został wykorzystany również przez nauczycieli szkół sanatoryjnych.

Pracując dalej nad metodyką nauczania w klasach młodszych, przygotowała projekt przystosowania do polskich warunków oświatowych koncepcji Celestyna Freineta, następnie wykorzystany i sprawdzony w jednej ze szkół podstawowych w Katowicach. Warto podkreślić, że w prowadzonych tam lekcjach systematycznie uczestniczyli rodzice uczniów. Eksperyment zaproponowany przez R. Zielińską realizowano w 40 klasach początkowych w szkołach podstawowych województwa katowickiego. Liczni nauczyciele z terenu całej Polski zainteresowani nowym modelem nauczania nawiązywali korespondencję z Autorką. O wynikach eksperymentu informowały Jej artykuły i sprawozdania publikowane w wydawnictwach kuratorium okręgu szkolnego.

Od września 1971 roku mgr R. Zielińska rozpoczęła pracę w szkolnictwie wyższym. Pracowała początkowo jako starszy wykładowca w Wyższym Studium Nauczycielskim w Sosnowcu. W 1972 roku obroniła pracę doktorską na temat: *Nauczanie problemowe na stopniu propedeutycznym szkoły ogólnokształcącej*. Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskała na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego. Od tego też czasu była adiunktem w Zakładzie Nowych Technik Nauczania. Równocześnie pracowała jako kierownik sekcji nauczania początkowego w Okręgowym Ośrodku Metodycznym w Katowicach. Kontynuowała dalej swe badania nad unowocześnianiem metod nauczania, prowadziła konsultacje naukowe dla nauczycieli, udzielając porad z zakresu metodyki. Następnie przez wiele lat przygotowywała rozprawę habilitacyjną poświęconą sprawdzonemu w praktyce modelowi nowoczesnej szkoły elementarnej.

Pogarszający się stan zdrowia, ciężka choroba serca opóźniły realizację tych projektów. Dr Renata Zielińska zdołała jeszcze opublikować kilka artykułów w czasopismach naukowych w wydawnictwach zbiorowych Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego. Nadal też jako adiunkt w Katedrze Nauczania Początkowego prowadziła wykłady i seminaria magisterskie z zakresu własnej specjalizacji.

W 1989 roku przeszła na emeryturę, jednakże nie przerywała kontaktu z uczelnią. W dorobku naukowym dr Renaty Zielińskiej oprócz prac poświęconych pasjonującej ją problematyce unowocześniania nauczania należy wymienić samodzielnie zaproponowany i zrealizowany w 1965 roku film czarno-biały (udźwiękowany) *Nauczanie problemowe w klasie pierwszej*, który służył pomocą licznym nauczycielom.

Dr Renata Zielińska pozostanie w pamięci uczniów, młodzieży akademickiej, czynnych nauczycieli i pracowników nauki jako wybitna specjalistka w zakresie metodyki pedagogiki wczesnoszkolnej, twórczy i aktywny pedagog pracujący dla dobra polskiej szkoły.

Wanda Bobrowska-Nowak